

ליגת איכות החינוך
 Quality of Education in Early Childhood

جودة التربية في الطفولة المبكرة
 איכות החינוך לגיל הרך
 Quality of Education in Early Childhood

השתלמות למדריכות: ארגון סביבה חינוכית בגן

”تهيئة البيئة التربوية في الروضة للعيش والتعلم”

היקף השתלמות: 30 שעות
 השתלמות: _____
 שנת הלימודים: _____
 רכז/ת השתלמות: _____
 דרכי הוראה: סדנא, ניתוח סרטונים וחומרים ויזואליים, ניתוח מקרים עמיתים.

דרישות וחובות:

- ← השתתפות מלאה בהשתלמות
- ← הגשת עבודה מסכמת.

תקציר

בגישה התפתחותית-מערכתית, המונח "סביבה חינוכית" גולש מעבר לקירות ולמרחב של הגן, אל הסביבה החברתית והתרבותית, שבה חי הילד בזמן שהייתו בגן. הסביבה- בהגדרה זו- היא מערך שלם של מרכיבים אשר יוצרים ביחד אקלים איכותי בגן, המאפשר לילדים תהליכי למידה מהנים ועמוקים: אינטראקציות איכותיות, תכנון סדר יום נכון לגיל הילדים, ותכנון הסביבה הפיזית בגן. ההשתלמות תתמקד בתכנון סביבה חינוכית בגן, בהקשר עם התנסויות ותהליכי למידה אשר מתרחשים, ותיווך הגננת והצוות החינוכי אשר מעשיר את התהליכים האלה, נבחן סביבה חינוכית מיטבית המזמנת כלים ואפשרויות לפיתוח דרכי חשיבה ומיומנויות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות. ההשתלמות עוד תתמקד בתכנון מרחבי למידה פעילים תוך שמירה על אסתטיקה והימנעות מעומס ויתר גירויים, סביבה המוכרת לילדים המעניקה תחושת ביטחון, ומותאמת גיל והתפתחות. לאפשר לילד סביבה חינוכית מעודדת עצמאות ובחירה, ביטוי חברתי, פיתוח שפתי ותקשורת יעילה.

מטרות הקורס:

- ← העלאת רמת המודעות למרכיבים חיוניים המשפיעים על תכנון סביבה חינוכית בגן.
- ← בניית מערך שיתוף פעולה בין מדריכה לגננת להתנסות בעיצוב וארגון הגן בצורה יפה, נגישה, בטיחותית ומעודדת למידה, חקר ומשחק.
- ← הקניית מושגים בסיסיים וידע ברמה עיונית ופרקטית למרכיבים חשובים בתכנון ועיצוב הסביבה החינוכית במרחב הפנימי והחיצוני של הגן.
- ← פיתוח פעילויות מגוונות בגן ובחצר המאפשרות משחק והתנסות חווייתית בתחומים שונים בחיי ילדי הגן.
- ← הבנת עקרונות עיצוב סביבה לימודית מיטבית בגן הילדים, בהתאם להתפתחות הילד וצרכיו.

جودة التربية في الطفولة المبكرة
איכות החינוך לגיל הרך
Quality of Education in Early Childhood

גוף
ליונט ישראל אשלים
ד"ר נטלי טייטלבוים-בן דוד וג'ורג'יוס סאס סאס

מרכיבים יישומיים להשתלמות:

ידע בנושא ארגון ועיצוב סביבת הגן תפקיד המדריכה בעידוד תהליכי שינוי ויצירת מרחב העלאת רמת האסתטיקה של מרחב הגן בחוץ ובפנים.

מבנה ההשתלמות

מפגש	תאריך	יום	נושאי לימוד	מרצה	מס' שעות	שעת התחלה	שעת סיום	סוג הרצאה הרצאה/סדנה/סיוור
1			תיאום ציפיות וניסוח הסכם קבוצתי. סביבה חינוכית- מה היא? (דיון על שלושת מרכיבי הסביבה). ← הסביבה החינוכית כמרחב שבו נוצרים יחסים ואינטראקציות.					
2			← מול הראי: הגישה החינוכית של המדריכה והשפעתה על התנסות ופעולה אצל הגננות המודרכות. מושגי יסוד בסיסיים לעשייה חינוכית ביצירת תהליכי שינוי. מבט אל הייחודיות של הגננת, מה מייחד אותה ואיך ה משפיע על עיצוב וארגון הסביבה החינוכית.					
3			עקרונות מנחים בתכנון ועיצוב מרחב הגן אשר יוצרים תהליכי למידה משמעותית, הלכה למעשה. ← השתקפות הסביבה הקרובה, התאמה והלימה בין סביבות שונות שבה הילד חי.					
4			← תנאים מקדימים לתכנון מיטבי לסביבה החינוכית. הגן כמרחב חיים ולמידה.					

جودة التربية في الطفولة المبكرة
איכות החינוך לגיל הרך
Quality of Education in Early Childhood

גוף | **ליגת ישראל אשלים** |
יד נאריה ציון לילדים ולילדות עם סגן

מפגש	תאריך	יום	נושאי לימוד	מרצה	מס' שעות	שעת התחלה	שעת סיום	סוג הרצאה הרצאה/סדנה/סיור
5			מה אומרים קורות הגן? אסתטיקה ואוריינות בתכנון הסביבה. תכנון המרחב הפנימי מרכזי פעילות.					
6			← העשרת סביבות ומרכזי פעילות המאפשרות לילד, ללמוד לחוש, להרגיש ולעשות. חצר וגינה כמרחב חיים ולמידה. מרכזי משחק בחצר הגן. סכום ומשוב					

רשימה ביבליוגרפית

- ← האס, מ. גביש, צ. אמא תראי זה אמיתי - חצר הגרוטאות כמשל לחינוך בילדות המוקדמת - 2008 הוצאת הקיבוץ .
- ← וינקוט, ד' (ח"ת). התפתחות הילד בסביבתו החינוכית ('י דיין, עורכים) . תל אביב : המרכז הפדגוגי טכנולוגי. אוחר מתוך מדוע ילדים משחקים.
- ← חצר גן הילדים כמרחב למידה - דוח ועדת המשנה לבדיקת תפקידה של חצר גן הילדים - ירושלים 2008 המאוחד.
- ← יבלון, י. קליין, פ. ממחקר לעשייה בחינוך לגיל הרך - 2008 - הוועדה לבחינת דרכי החינוך לגיל הרך - ירושלים - האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.
- ← משרד החינוך, 2000 : חצר הגן -מדריך לגנת, ירושלים.
- ← עשייה חינוכית בגן הילדים, קווים מנחים לצוות החינוכי (2010). גף פרסומים, משרד החינוך, ירושלים. תש"ע.
- ← פאגור, בסמה ואחרון, רزمة التّعلّم النّشط: دليل معلّمة الرّوضة، ورشة الموارد العربيّة، 2007. رزمة المنشط في العمل مع الأطفال والنّاشئة على نهج من طفل إلى طفل، ج 3-1، ورشة الموارد العربيّة، 2000.
- ← ننمو في الرّوضة – مرشد للمربيّة 2008 وزارة التربية والتعليم. فاعور، بسمة وآخرون، رزمة التّعلّم النّشط: دليل معلّمة الرّوضة، ورشة الموارد العربيّة، 2007.

גוף | **לינט ישראל אשלים** |
 יזם וניהל: משרד החינוך, משרד החינוך, משרד החינוך

جودة التربية في الطفولة المبكرة
 איכות החינוך לגיל הרך
 Quality of Education in Early Childhood

מקורות להעשרה נוספת:

← עיצוב הסביבה החינוכית. ללמוד בסביבה פעילה. אוחר מתוך היגנת סקולי
<http://www.haganenet.co.il/content3.asp?pageID=38774&ganID=4411>

← אתר של משרד החינוך - סטאז' בהוראה <<תכנים פדגוגיים >> ארגון סביבה לימודית << מאמרה של לאה דובב, לקראת חינוך אסתטי, קובץ מאמרים, ספרות פועלים, תל-אביב.
<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Staj/ThanimPedagogim/lrgun-Limudi>

← שרון, י. עיצוב סביבה לימודית. האתר לגיל הרך.
<http://www.gilrach.co.il/2011/02/%D7%A2%D7%99%D7%A6%D7%95%D7%91%D7%9C-%94>

← ארגון סביבה מעודדת למידה. מתוך: קווים מנחים לעשייה חינוכית עם גילאי שנתיים-שלוש בחינוך הממלכתי, הממלכתי-דתי, הערבי והדרוזי, הוצאת משרד החינוך. אוחר מאתר המשרד:
<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/PreSchool/KishureyHaim/Pir-sumim/kavimManhimSviva3.htm>